

02/02/2014

מלחמה על מערכת המשפט הישראלית:

מימון מבריטניה, האיחוד האירופי, נורבגיה והאו"ם ל"לוחמה המשפטית" של

מועצת הפליטים הנורבגית

תקציר בעברית

- "מועצת הפליטים הנורבגית" (NRC) היא ארגון לא-ממשלתי בינלאומי, ה"מספק סיוע, הגנה ופתרונות לפליטים ולעקורים פנימיים ברחבי העולם". הארגון פועל באופן חוקי תחת ויזת עבודה של מדינת ישראל בגדה המערבית, מזרח ירושלים ורצועת עזה.
- בשנת 2013, תקציב ה-NRC עמד על 56 מיליון קרונות נורבגיות או 9.1 מיליון דולרים, שהועברו על-ידי ממשלות אלו לטובת פרויקטים של **לוחמה משפטית** בישראל, בגדה המערבית ובעזה. בשנים 2011-2013 מועצת הפליטים הנורבגית הוציאה 141 מיליון קרונות (כ-22.8 מיליון דולר) על פרויקטים בהקשר של הסכסוך הערבי-ישראלי.
- בהקשר של המלחמה הפוליטית נגד ישראל, המימון המסיבי המועבר מבריטניה, האיחוד האירופי, נורבגיה וממשלות אחרות למועצת הפליטים הנורבגית (NRC) מנוגד לנומרות הדמוקרטיות והדיפלומטיות. פעילות זו מזיקה למערכות המשפטיות בישראל, קנדה ובמקומות אחרים. חוסר השקיפות והאחריותיות בתהליכי המימון מוסיפים לנזק שנגרם על ידי פעילות זו.
- מרבית הכספים הממשלתיים הועברו לטובת פרויקט משפטי, המנצל מסגרות משפטיות בכדי להתערב במדיניות הישראלית ולחזק את הקמפינים הבינלאומיים של דמוניזציה נגד ישראל. העדויות מראות שמועצת הפליטים הנורבגית פועלת באסטרטגיה שמטרתה **"לנסות ולהשתמש בכל אמצעי משפטי אפשרי כדי לשבש את מערכת המשפט הישראלית... ועל מנת להוסיף לעומס על בתי המשפט ובית המשפט העליון עד כדי חסימת המערכת [המשפטית]"**.
- היקף המעורבות במערכת המשפטית הישראלית הינו חסר תקדים בכל הנוגע ליחסים בין מדינות דמוקרטיות. מועצת הפליטים הנורבגית מימנה **לפחות 677 תביעות משפטיות שזכו ל"ייצוג משפטי מלא בבית המשפט/הגוף האדמיניסטרטיבי הרלוונטי"**. על פי הערכות שנעשו לגבי הפרויקט, המועצה אחראית ל- 51% מכלל התביעות שעסקו בהריסת בתים באזור C של הגדה המערבית ול-35% מכל התביעות העוסקות בדיוור, אדמה ורכוש במזרח ירושלים ובשטח C.
- הממשלות המממנות בחרו במועצת הפליטים הנורבגית במכוון על מנת שזו תספק **"עדות וניתוח שיהיו בסיס להפעלת לחץ בינלאומי על ישראל"** וכן "ותפעל ביעילות גבוהה יותר כך שתהיה בעלת סיכוי גדול יותר לשינוי המדיניות ו/או ההתנהלות".
- מועצת הפליטים הנורבגית "מקווה להשיג תקדימים משפטיים בתביעות שעוסקות באינטרס הציבורי כדי שאלו יביאו להגברת הלחץ לשינוי מדיניות והתנהלות". אלה כוללים תביעות הקשורות לנושאים המורכבים והשנויים במחלוקת ביותר בסכסוך הערבי-ישראלי. בכל המקרים, מועצת הפליטים הנורבגית מאמצת את הנרטיב הפלסטיני, גם כאשר התיקים עוסקים בתביעות בעלות על קרקע פרטית.
- מועצת הפליטים הנורבגית אף הרחיבה את תחום ההתעניינות שלה בישראל בכך שניצלה כספים בריטיים למימון תביעה נגד קנדה במועצת זכויות האדם של האו"ם, המותחת ביקורת על מערכת המשפט הקנדית וקוראת לגינויה של קנדה.
- מועצת הפליטים הנורבגית פועלת ב"מדיניות פרופיל נמוך", כדי לטשטש את מעורבותה בפעילות משפטית ופוליטית בישראל וברשות הפלסטינית. כך התורמים של הארגון מוסיפים להפרת הנומרות דמוקרטיות של מנהל תקין והליך הוגן.

- המועצה מעבירה כספים ל"עורכי-דין ולארגונים מקומיים על מנת שיתנו ייעוץ וייצוג משפטי של התביעות בבתי המשפט". עם זאת, נתונים לגבי היקף המימון המועבר לארגונים לא-ממשלתיים מקומיים אינם גלויים- לא מצד מועצת הפליטים הנורבגית ולא מצד הממשלות הממונות. באתר האינטרנט של ממשלת בריטניה העוקב אחר תקציבי פיתוח שמות הארגונים הזוכים למענק מסווגים כ"שמורים".
- מחקר של NGO Monitor מגלה כי מועצת הפליטים הנורבגית ממנת ארגונים פוליטיים רדיקאליים אשר פעילים בניסיונות מגוונים להכפיש את ישראל.
- שותפים אלו של מועצת הפליטים הנורבגית, כמו גם עורכי דין אשר לוקחים חלק בפעילות ובתביעות המשפטיות של המועצה דחו את הלגיטימיות של מערכת המשפט הישראלית. עובדה זו מציבה סימן שאלה על יכולתם של ארגונים ועורכי-דין אלו להופיע בתום לב בפני בתי משפט ישראליים.

המלצות

1. על ישראל להגיב באופן אסטרטגי לקמפיין הלוחמה המשפטית אשר נחשף בדו"ח זה.
  - על משרדי הממשלה הרלוונטיים לבחון את התקנות והנהלים הנוגעים לייצוג משפטי על-ידי מדינות זרות באמצעות ארגונים לא-ממשלתיים, כמו גם לפתח קווים מנחים ברורים בהתבסס על עקרונות דמוקרטיים כדי למנוע ניצול נוסף לרעה של מערכת המשפט הישראלית.
  - יש להביא לידיעת בתי המשפט הישראליים את העובדות לגבי המארגנים, המממנים, והמניעים הפוליטיים מאחורי תביעות ועתירות רבות.
  - הצהרות של ארגונים ועורכי דין המקושרים לתוכניות ה-NRC מדגימות את הניסיון לנצל את מערכת המשפט הישראלית למטרות לא-לגיטימיות. על ממשלת ישראל לערוך בדיקה ציבורית לבחינת ההשלכות, כולל בנוגע להופעות פומביות עתידיות של נציגים ועורכי דין מטעמם של ארגונים לא-ממשלתיים בפני בתי המשפט בישראל.
  - מדיניות "הפרופיל הנמוך" של ה-NRC מרמזת על ניסיון מכוון למנוע ביקורת ציבורית ולחמוק ממתן דין וחשבון למדינות התורמות ולממשלת ישראל. על ישראל לבחון אם צוות ה-NRC נכנס לישראל תחת אמתלה הומניטארית כוזבת.
2. על ממשלות אירופאיות, בהן בריטניה, האיחוד האירופי ונורבגיה:
  - להקפיא את המימון ל-NRC עד לאחר בדיקה עצמאית ופומבית של תהליכי קבלת החלטות שאישרו את יוזמת ה-NRC.
  - לחדול באופן מיידי מהסודיות ומחוסר השקיפות, וזאת על-ידי פרסום: (א) רשימת הארגונים הנתמכים על-ידי ה-NRC; (ב) סכומי הכסף שהועברו לכל ארגון כמו גם תיאור הפעילות אותה הארגונים ביצעו; (ג) שמות עורכי הדין אשר הועסקו במסגרת תכנית ה-NRC; (ד) רשימה מלאה של התיקים אשר התאפשרו באמצעות כספי משלמי המסים האירופאיים; (ה) כל הפרוטוקולים, דו"חות ההערכה ומסמכים נוספים כולל דו"ח ההערכה ממרץ 2013 "ICLA-Palestine's Theory of Change", כמו גם "מחקר השפעה" במימון האיחוד האירופי משנת 2012.
  - כדי למנוע ניסיונות חקיקה נוספים בכנסת, על ממשלות אירופה לקיים דיאלוג נרחב עם ממשלת ישראל ועם החברה האזרחית בישראל. יש ליצור קווים מנחים ומנגנוני הערכה עצמאיים לגבי שימוש הולם בכספי משלם המסים בהקשר של לוחמה משפטית ושל פעילות פוליטית מניפולטיבית מחוץ להליכים הדמוקרטיים בישראל.